

Nabij u is het Woord

Door

Sixt Karl von Kapff

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

TOELICHTING

Sixt Karl von Kapff (1805-1879) was de zoon van een dominee. Zijn moeder kwam uit het franstalige deel van Zwitserland. Sixt Karl ontving zijn opleiding aan het seminarium in Blaubeuren. Zijn theologische opleiding volgde hij in Tübinger Stift. In 1832 werd Kapff dominee van de Broedergemeente in Korntal. Deze gemeente was in 1819 afgescheiden van de Evangelische Landelijke kerk, omdat deze de mensen aanspoorde om een wandeling naar Palestina te maken, waar zij de komst van Christus wilden afwachten.

Kort na zijn intrede, trouwde Kapff. Onder zijn gehoor kwamen mensen van heinde en ver. De gemeente bloeide.

Doctor en theoloog Sixt Karl von Kapff was niet alleen hoogbegaafd, hij had ook een buitengewoon breed zicht op toekomstige ontwikkelingen. Door heel Europa had Kapff contacten met christenen uit diverse kerkgenootschappen. Hij beijverde zich wereldwijd voor zending en voor christenen in verdrukking. Kapff was een geliefd spreker op hoogtijdagen en christelijke feestdagen.

Aangezien het geestelijk peil in het gebied van Württemberg in het midden van de 19^e eeuw tot ver onder nul was gedaald, verlangde hij zeer naar een geestelijke herleving. Op predikantenconferenties, waar Kapff leiding gaf, moedigde hij onder andere aan tot een meer bijbelse verkondiging met een opwekkend karakter, tot persoonlijke boetedoening en tot het ernst nemen met het Avondmaal. Bijna drieduizend mensen kwamen iedere zondag om hem te horen.

Na een korte ziekte stierf Sixt Karl von Kapff onverwachts op 1 september 1879.

Oorspronkelijke titel: *Andreas komt tot Jezus*

Uit: *Keur van leerredenen van de beroemdste kanselredenen van het buitenland – 1859*

Uitgegeven door: H. Höveker, Amsterdam

Opnieuw uitgegeven onder verantwoordelijkheid van "Stichting de Tabernakel"

www.tabernakel.nl

“Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken. Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden. Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid. Want de Schrift zegt: Een iegelijk, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden. Want er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek; want éénzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen. Want een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden. Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij in Hem geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen! Doch zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest; want Jesaja zegt: Heere, wie heeft onze prediking geloofd? Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods, maar ik zeg: Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden der wereld.”

Romeinen 10:8-18:

”Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschap, die den vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Sion zegt: Uw God is Koning.” Deze woorden uit Jesaja 52 vers 7 haalt Paulus in onze tekst aan om te bewijzen dat de Heere er altijd voor zal zorgen dat er gezanten zijn die, tot troost en opwekking van het hart, spreken over het zaligmakende geloof.

De apostelen waren ook zulke predikers. Tot op vandaag spreken zij nog door hun woorden tot ons. Door alle eeuwen heen wordt de boodschap van advent tot Sion gebracht: ”Uw God is Koning, uw Koning komt tot u, Wie in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden.” Deze zegen van het geloof hebben zij zelf in hun leven krachtig ervaren. In de Heere Jezus hadden zij vrijheid, gerechtigheid, heiligmaking en verlossing, ja alles, gevonden. Hun geloof was een zeer gewillige overgave aan de Heere Jezus. Door het geloof wilden zij Hem gaan volgen.

We zien dit ook in het voorbeeld van Andreas en zijn vrienden. Door de Heere Jezus geroepen verlieten zij hun netten, hun schip, vader en vrienden en volgden Hem. Hoe kwam het dat zij zo gewillig waren?

Zij hadden bij hun eerste ontmoeting met de Heere Jezus een bijzondere indruk gekregen van Zijn vriendelijkheid en hemelse gezindheid. Andreas roept, nadat hij slechts enkele uren met de Heere Jezus was omgegaan, zijn broer Petrus: ”Wij hebben gevonden de Messias.”

Toen de Heere Jezus Zich voor de tweede keer aan hen openbaarde – ze waren midden op zee aan het werk – was Zijn roepstem: ”Volgt Mij na, en Ik zal u vissers der mensen maken.” Deze roepstem was voldoende om hen voor altijd aan Zich te verbinden.

Waardoor werden zij vissers van mensen? Door het Woord des geloofs, waarover Paulus spreekt in onze tekst. Zoals de apostelen de Heere Jezus als de Messias

aannamen met blijdschap, zo verblijden zich alle zielen die heilbegerig zijn over het Woord van het zaligmakende geloof waarin Gods vriendelijkheid ten opzichte van alle mensen zo wonderlijk tot uitdrukking komt. Onze tekst geeft hiervan een diepe indruk. We kunnen de inhoud samenvatten in de volgende gedachten:

Hoe de vriendelijkheid van God in het Woord van het geloof uitblinkt terwijl zij het hart verovert:

1. in de belofte die aan het geloof verbonden is;
2. in de manier waarop wij tot het geloof komen.

Ik geloof Heere! Sta mij bij
 Als ik vreze, help Gij mij
 Dat het Woord uit Uwen mond
 Zij van mijn geloof de grond
 Wacht mij in Uws Vaders huis
 Na mijn strijden, na mijn kruis
 Laat mij eeuwig bij U zijn
 Vrij van alle smart en pijn.

1. De belofte die aan het geloof verbonden is

Hoe groot de belofte is die aan het geloof verbonden wordt, zien wij in het eerste gedeelte van de tekst. Paulus zegt daar: "Indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden." Deze woorden leren ons dat God de weg der zaligheid buitengewoon eenvoudig maakt. Wie zalig wil worden, moet slechts van harte in de Heere Jezus geloven en Zijn waarheid erkennen. God rekent de gelovige dat geloof toe tot gerechtigheid en maakt hem zalig in Christus.

Hoe eenvoudig is deze weg. Hoe wordt het hart veroverd door de vriendelijkheid en genade van God. Deze genade leidt tot het hoogste doel, namelijk de zaligheid en is voor ieder mens bereikbaar.

Hoe anders was de inhoud van de wet met alle geboden, inzettingen en bedreigingen: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." Paulus verwijt de Joden in onze tekst dat zij zalig hoopten te worden door het vervullen van de wet. Zij wilden hun eigen gerechtigheid opbouwen. Deze eigengerechtigheid heeft voor God echter geen geldigheid, omdat geen mens de wet naar Gods eis kan vervullen.

Paulus vergelijkt het streven om door het vervullen van de wet zalig te worden, met dat van iemand die zo dwaas is dat hij in de hemel zou willen klimmen om Christus mee naar beneden te nemen of in een afgrond zou willen afdalen om Christus uit de doden op te brengen. Dit is niet mogelijk en ook niet nodig. Gods Woord zegt ons: "Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden."

Van de wet zegt Paulus in Romeinen 3 vers 20 dat geen vlees door de werken der wet gerechtvaardigd zal worden voor God, want door de wet is alleen de kennis van de zonde. De wet werkt alleen toorn. Zij wordt de bediening van de dood genoemd, bestaande uit letters die de verdoemenis preken. Daartegenover stelt Paulus het

Woord van het geloof en de verkondiging ervan: de bediening die gerechtigheid predikt en zeer helder is.

Deze helderheid laat haar licht ook over onze tekst schijnen, die het zuivere Evangelie dat in het Woord van het geloof ligt, verkondigt. Wie deze waarheid gelooft en belijdt dat de Heere Jezus de Heere is, die zich niet schaamt om voor de mensen, ja zelfs voor ongelovigen de eeuwige Godheid van de Heere Jezus te belijden, die wordt het geloof tot gerechtigheid gerekend. De Heere Jezus zegt: "Een iegelijk dan, die Mij belijden zal voor de mensen, dien zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is."

En als u in uw hart gelooft dat God de Heere Jezus uit de doden heeft opgewekt, als u de wonderlijke loopbaan van de Heere Jezus en Zijn heilig verlossingswerk door het geloof u toeëigent, als u in Zijn dood uw verzoening en in Zijn opstanding uw rechtvaardiging vindt, dan bent u, volgens de woorden van de Heere Jezus, zalig. "En dit is de wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk, die den Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage." Verder spreekt Hij: "Ik ben dat levende Brood, dat uit den hemel nedergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven."

Daarom lezen we in onze tekst: "Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid." Deze woorden benadrukken het belang van het geloof en schenken ons een heerlijke blik in het Vaderhart van God die onze zwakheid te hulp komt en niets anders vraagt van een arme zondaar, die tot niets goeds in staat is, dan te geloven. Daarna schenkt Hij ons door het geloof in ruime mate wat Hij in ons wil zien en waarmee wij in Zijn heilige ogen welgevallig kunnen zijn.

Hij verlangt vooraf geen goede werken en schone deugden zoals de wet deze voorschrijft. Hij doet de poorten van Zijn rijk niet pas open voor degenen die als reinen en heiligen tot Hem komen, maar:

Wie wil, zoals hij is, tot Jezus komen,
als hij slechts komt, zo wordt hij aangenomen
wie zondaar is, en het erkent te wezen
en niet in eigen kracht zich wil genezen
wie ligt aan Jezus' voeten als gestorven
van zulken is geen enk'le nog verdorven.

Onze tekst gaat verder: "Een iegelijk, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden." Waarom is het geloof voor de Heere zo belangrijk? Niet zien en toch geloven, ja, geloven waar niets te hopen valt vraagt van onze natuur opoffering. Daarbij hoort het opgeven van onze eigen wil, gedachten en wegen. Kortom: een gehoorzaamheid die zich helemaal aan God overgeeft in het besef van eigen nietigheid en in de overtuiging dat wij zonder de Heere Jezus voor eeuwig verloren zijn. Niemand en niets kon ons helpen, alleen Hij.

Zo'n gehoorzaamheid rekt God tot gerechtigheid, zoals Paulus zegt in Romeinen 4: 5: "Doch degene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die den goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid." Dit Evangelie is voor alle mensen. Voor allen, zonder onderscheid, staat de deur open om door het geloof in

Jezus zalig te worden. Daarom vervolgt onze tekst: "Want er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek; want éénzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen."

Hoe heerlijk luidde deze algemene genadestem in een tijd waarin Israël zich alleen ter zaligheid geroepen waande en waarin er ook onder de gelovigen velen waren die meenden dat slechts door het vervullen van de wetten van Mozes, heidenen geschikt werden om de zegeningen van het Nieuwe Testament te ontvangen.

Hoe wijd doet de apostel, of beter gezegd, de Geest des Heeren, door de apostel de genade-deur open, omdat hij het Jood en heiden toeroept: "Want er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek; want éénzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen." Zoals de zon alle delen van de aarde bestraalt en overal licht, warmte en vreugde verspreidt, zo is ook de genade van God algemeen. Allen die Hem ernstig aanroepen, die het om redding uit hun zonden en ellenden, ja om hun zaligheid te doen is, zullen zalig worden.

God heeft de wereld liefgehad
 In Zijnen Eengeboren
 Hij leidt naar de eeuwige vreedestad
 Wie in zichzelf verloren
 Tot Jezus om genade gaat
 En vraagt om redding, hulp en raad

"Want een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden", zegt onze tekst verder.

Als een arm mensenkind uit de afgrond van zijn zonden en ellenden tot de Heere roept, is het Vaderhart van de Heere zo vriendelijk voor ons dat Hij het mensenkind hoort in Zijn heilige woonplaats. Hij verlost het van schuld, maakt zijn banden los en zendt hulp, troost, gerechtigheid en vrede. Ja, Hij biedt de volle zaligheid aan. Een zaligheid die ervaren wordt als we tot Zijn kind aangenomen worden.

Op zo'n wijze is Hij ook allen nabij die zich in veel uitwendige noden bevinden, als zij Hem in het geloof aanroepen. Hij doet wat de godvruchtigen begeren. Hij hoort hun schreien en helpt hen. O, wat een genadige God en Heiland! Wie wil het hart niet voor Hem openen en zich in gewillige geloofsgehoorzaamheid aan Hem overgeven en deel krijgen aan Zijn volkomen heil? De zegen van het geloof is zo groot, dat hoe meer wij nemen, hoe meer God geeft. Ja, de Heiland zegt: "Zo gij kunt geloven, alle dingen zijn mogelijk degene, die gelooft." En hoe door zo'n geloof al onze verlangens worden bevredigd, zegt Hij met de woorden: "die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten."

Hoe sterk zijn zulke verzekeringen van de kracht van het geloof en zulke bewijzen van de vriendelijkheid van God en van de Heere Jezus. Hoe sterk trekken ze ons aan en lokken ze ons uit, om ons in het geloof helemaal aan de Heere over te geven. Wij geloven echter niet, omdat het moeilijk is om tot zo'n geloof te komen. Daarom geeft onze tekst ons nog een nadere uitleg.

2. De manier waarop wij tot geloof komen

In de tweede plaats overdenken wij de manier waarop wij tot het geloof komen en staan daarbij tevens stil bij de vriendelijkheid van God die daarin ervaren wordt.

Direct nadat Paulus de zegen van het zaligmakende geloof en het aanroepen van God zo hoog heeft geprezen, bedenkt hij dat niet iedereen gelooft en dat vele duizenden zich dagelijks verzetten en de naam van de Heere niet of verkeerd aanroepen. Daarom stelt hij de vraag: "Hoe zullen zij dan *Hem* aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij *in Hem* geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die *hun* predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden?"

Dit mag men zich ook in onze tijd wel afvragen. Weinigen worden gezonden. Weinigen zijn in hun leer zo ervaren dat zij predikers van de gerechtigheid, predikers van het Woord van het geloof genoemd kunnen worden.

Tegenwoordig zijn er veel geleerden, mensen die veel weten, wijsgeren die alles uitdenken, behalve het éne wat nodig is. Ja, zij strijden zelfs tegen het Woord van het geloof. Maar rechte Godgeleerden, van God geleerde en door de Heilige Geest verlichte leraars vindt men weinig. Helaas, ook onder de leden van de gemeente gaat het niet zoals het zou moeten en zou kunnen. Er is zo weinig geestelijke groei, omdat het meestal ontbreekt aan de gewenste kracht van het geestelijke leven.

Ja, de geest van de wereld heeft zelfs op Gods kinderen zoveel invloed dat ook onder hen openbare ergernissen voorkomen, waardoor anderen eerder van het geloof worden afgehouden dan wakker geschud. Onze tekst zegt: "Doch zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest." Ach, hoezeer geldt dit ook in onze tijd, zelfs van de gelovigen. Daarom verzuchten wij ook vaak: "Heere, wie heeft onze prediking geloofd?"

Waren we ook maar meer en ernstiger biddend bezig, ook voor deze wereld. Getuigden we maar meer door onze wandel, dan werden er meer mensen tot het geloof gebracht. In zo'n koude, liefdeloze en ongelovige tijd lijkt het erg moeilijk om tot geloof en tot een recht kinderlijk aanroepen van God te komen. Zeker als men eraan denkt hoeveel twijfel er vandaag de dag verspreid wordt. Bij bijna elke stap die iemand op de weg van het geloof wil zetten, is er een koude twijfel die hem tegenhoudt en terugroept..

Toch zegt de apostel in onze tekst dat het niet zo moeilijk is om te geloven. Eerst haalt hij de woorden van Jesaja aan: "Hoe liefelijk zijn de voeten van degenen, die vrede verkondigen, van degenen, die het goede verkondigen!" Hierin ligt de waarheid besloten, dat er altijd lieflijke, hartveroverende boden en predikers zullen zijn. Herders en leraars die door hun wandel, woord en gebed anderen jaloers maken op de leer van het heil. Zij prijzen hen het goede en de vrede aan, het dierbare Evangelie van Gods genade, Christus en de zaligheden van het Nieuwe Verbond, zodat zij zich graag en gewillig in het geloof aan Jezus overgeven.

Denk slechts aan de jeugd. Veel jongeren blijken toch ook in onze tijd, soms zelfs van hun kinderjaren af, behoefte te hebben aan het lieflijke onderwijs. Belangrijk zijn vooral de geschiedenissen uit Gods Woord die aan hen verteld worden door hun ouders of trouwe leraars. En wat zo in de jeugd wordt ingeplant, wordt in de loop van

de tijd vast en krachtig geworteld, zodat het door twijfelingen, die uit de wereld of uit het eigen hart voortkomen, niet kan worden uitgerukt.

Dit zien we ook aan de apostelen in het bijbelgedeelte dat we overdenken. De eerste indrukken die de Heere Jezus en Zijn woorden en werken op hen maakten waren zo sterk, dat alle bezwaren van de kant van de Farizeeërs en hun aanhang, of van hun eigen vlees en bloed, er niet voor konden zorgen dat zij werden weerhouden om Christus te volgen.

Wanneer tenslotte onbekeerden tot geloof komen, dan komt ook bij hen het geloof op een vergelijkbare manier voort uit de eenvoudige prediking van Gods Woord. Het eenvoudige Woord van God wordt in goddelijke kracht aan de zielen gepredikt. Daarom zijn we blij dat veel kerkdeuren openstaan, dat kerkklokken luiden, dat we worden uitgenodigd aan de tafel van de Heere. Wat zijn ons veel middelen en gelegenheden gegeven om ons te oefenen in het geloof en alles wat tot een godzalig leven en een godzalige wandel vereist wordt. Denk aan kerkdiensten en bijeenkomsten in huizen, aan de gemeenschap van de heiligen, de stille binnenkamers, aan gebed en meditatie over Gods Woord. Dan durven wij niet te zeggen dat weinigen het Woord Gods verkondigd wordt.

Paulus vraagt in onze tekst: "Hebben zij het niet gehoord? Ja toch, hun geluid is over de gehele aarde uitgegaan, en hun woorden tot de einden der wereld." Voor welke tijd geldt dit meer dan voor onze tijd? Wanneer werd Gods Woord, de Bijbel, zoveel en zover verspreid als in onze dagen? In ons land is bijna geen huis waar geen Bijbel aanwezig is. De Bijbel is trouwens de beste prediker. Duizenden zijn, alleen al door het lezen van de Bijbel, levend gemaakt en bekeerd geworden.

Wie wil, heeft het middel tot het zaligmakende geloof dicht bij zich. God zal hem helpen. Soms door menselijke predikers, leraars en wegwijzers die je overal kunt vinden als je daar moeite voor doet. Soms door de allerbeste prediker, dat is de Heilige Geest, die altijd zielen wil voorbereiden om Gods Woord gewillig aan te nemen.

Paulus zegt in het vervolg van onze tekst dat de Heere het verlorene zoekt, als hij de woorden van Jesaja aanhaalt, waar de Heere spreekt: "Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten; Ik ben openbaar geworden dengenen, die naar Mij niet vraagden. Maar tegen Israël zegt Hij: Den gehelen dag heb Ik Mijn handen uitgestrekt tot een ongehoorzaam en tegensprekend volk."

Deze trouwe en zorgvolle liefde van God wil, als voorbereidende genade, de harten voor het Woord van het geloof toegankelijk maken. Hij werkt een begeerte naar de eeuwige dingen en een bezorgdheid voor de eeuwigheid door deze harten van de zonde te overtuigen en ze van de wereld af te keren.

Voor de mens die zich zo laat voorbereiden is het Woord van God de hoogste wijsheid en het hoogste goed. De mens die zijn hart zo voor de Heere opent, wordt door de Geest van God meer en meer in alle waarheid geleid. Dan is het niet moeilijk om te geloven.

En op deze weg, waarlangs de Heere ons naar het geloof voert, ervaren we de vriendelijkheid van God op een manier die ons hart overwint, zodat een ieder die het

ernstig te doen is om zalig te worden, zeker tot het geloof komt en door het geloof mag komen tot het leven.

Zoals het voor een zieke niet moeilijk is om een arts om hulp te vragen en zich aan zijn voorschriften te houden, zo gemakkelijk is het voor een ziel, die last heeft van zijn zonden en ellenden, en erkent dat hij zonder de Heere Jezus geen vrede en hoop heeft, voor zo'n heilbegerige ziel is het niet moeilijk, om alles wat haar tot nu toe tot beschaamd en onrustig maakte, te verlaten en de Heere aan te grijpen door een levend geloof.

Hoe goed was het voor de apostelen om bij de Heere Jezus te zijn. Hoe graag lieten zij hun toekomstplannen en gewoontes los, omdat de Geest hen van geloof tot geloof voerde. Hoe graag hebben velen duizenden na hen, hun Joodse, heidense, ja goddeloze leven losgelaten, omdat de liefde tot het Evangelie bij hen boven alles ging. Ja, zij offerden zelfs hun leven met liefde voor de Heere Jezus op, soms onder de hevigste folteringen.

De Heere heeft verschillende manieren waarop Hij de zielen tot het geloof brengt. We zien dit bij de drieduizend op de eerste Pinksterdag, die door een snelle en krachtige werking van de Heilige Geest mochten gaan geloven. We zien dit ook bij de kamerling uit het Morenland, van wie het hart, voordat hij Filippus ontmoette, al naar God verlangde en die na een korte les uit Gods Woord voor de Heere Christus werd gewonnen. Denk ook aan een woeste Saulus, die tussen al zijn vijandigheden de majesteit van de Heere Jezus zag, drie dagen blind was en na zware boete en hevige strijd zich helemaal aan de Heere mocht overgeven.

Een ander voorbeeld is de hoofdman Cornelius die op een lieflijke manier door een gezicht en een engel op de Heere Jezus werd gewezen. Door één preek van Petrus werd hij bekeerd. De Heere opende het hart van Lydia die naar de preek van Paulus mocht luisteren en direct daarna werd gedoopt. Echter, de gevangenenbewaarder van Filippi moest de gevangenis voelen schudden, de boeien en sloten zien openspringen om gebroken en tot de Heere bekeerd te worden.

De ene keer werkt God door innerlijke werkingen van Zijn Geest, de andere keer gebruikt Hij uitwendige leidingen, ziektes of andere tegenspoeden om mensen tot het geloof te brengen. Bij Luther was het eerst een bliksemstraal die zijn vriend doodde, daarna volgde een lange strijd en veel zware verzoeken, waarin hij zichzelf afmartelde om vrede met God te verkrijgen. Maar toen in de geslagen wonden de balsem van het Woord van het kruis doordrong en hij door de rechtvaardiging in Jezus' offer de zalige vrede van God ontving, verliet hij blijmoedig alle eigen werk en alle inzetten van de Roomse Kerk en vond hij zijn vreugde en zaligheid in het Woord van God.

Soms leidt de Heere langs zeer moeilijke wegen om een hoogmoedig of diep weggezonden hart tot Hem te brengen en het te laten verlangen naar het eeuwige heil. Maar als de wond eenmaal is geslagen, zorgt de Heere spoedig en weldadig voor verkwikking van het hart door het Woord van het geloof.

Een predikant die eeuwen geleden leefde, was in ongeloof en zonden verzonken. Hij deed zijn familie door zijn eigen wijsheid en losbandigheid grote schande aan. Door zijn verkeerde preken kwam er grote ergernis in de gemeente. Zijn sprekende geweten legde hij het zwijgen op door allerlei vermaak. Hij maakte zichzelf wijs dat er geen

onderscheid was tussen goed en kwaad. God liet hem in een donkere nacht van het paard vallen, zodat hij op handen en knieën naar huis moest kruipen.

Daar bad hij voor de eerste maal ernstig en beloofde verandering. Maar al snel daarna was hij alles weer vergeten. Kort daarop vloog zijn huis in brand. Al zijn bezittingen was hij kwijt, ook zijn boeken, die vol stonden met dwalingen en die hij zo graag las. Vanaf die tijd werd hij zwaarmoedig en verborg hij zich voor de mensen omdat hij geloofde dat hij van de duivel was bezeten.

Hij kreeg zo'n afkeer van zijn ambt dat hij besloot het neer te leggen. Toen hij nog eenmaal het Avondmaal bediende overviel hem het gevoel dat hij verloren zou gaan. In deze weg leerde hij zich als een verloren zondaar voor God kennen en smeekte hij de Heere om genade. Na een half jaar, toen het Pinkstertijd was, ontving hij volle troost: "Uw zonden zijn u vergeven." Toen kwam er licht en blijdschap in zijn ziel; alle neerslachtigheid verdween; hij werd vriendelijk voor zijn medemensen. Hij drong al dieper door in de verborgenheden van de Bijbel en preekte met toenemende blijdschap in zijn gemeente over de Heiland voor zondaren, Die hij nu heel anders had leren kennen. Vanaf dat moment werkte hij met grote zegen tot heil van oud en jong.

Zo mocht ook een boer tot het geloof in de Heere Jezus komen. Toen hij nog als een goddeloze, onbekeerde man op straat liep, zag hij een man op de grond liggen die door dronkenschap was verongelukt. De boer vroeg zich af: 'Waar zal de ziel van deze man toch zijn?' In zijn geweten klonk het antwoord: 'Als jij zo sterft, ga je naar de hel!' Dit maakte hem heel erg bang. Hij zocht daarom wat afleiding in het café, maar het gaf hem geen rust. Bij het raam zag hij een boek liggen en de eerste woorden die hij las waren: 'De zonde veroorzaakt droefheid, Christus brengt vreugde.'

Dat de zonde droefheid veroorzaakte, had hij ondervonden. Dat Christus vreugde bracht, gaf hem hoop. Thuis opende hij met tranen in de ogen zijn Bijbel. Het eerste wat hij las ging over de hulp die blinden en lammen bij de Heere Jezus vonden. Zijn hoop nam toe en hij knielde neer in zijn kamer. Hij smeekte God om vergeving en nam afscheid van zijn vroegere leven. Door het geloof mocht hij zich overgeven aan de Heere Jezus. Vanaf die dag bewandelde hij getrouw de weg des levens. Zijn vrouw, die hem eerst bespot had, werd door zijn gebed en door zijn levenswandel na drie maanden ook voor Christus gewonnen. Hun huis werd een tempel voor de Heere.

Deze zaligheid moge de Heere aan ons allen schenken. Hij vernieuwe die dagelijks door de kracht van het geloof zodat we kunnen zeggen:

O Jezus! Gij zijt mijn
Ik wil steeds de Uwe zijn
Met hart en ziel en zinnen
Wens ik U te beminnen
Neem in genade mij aan
Zo als Gij 't mij wilt maken
Wat ik ook moet verzaken
Zo moet het met mij gaan.

Gij zijt alleen mijn Al
Dat ik begeren zal
Mijn arts in al mijn plagen

Mijn troost in droeve dagen
Mijn balsem in mijn pijn
Mijn Zoen, mijn lust, mijn leven
U wil ik me overgeven
Gij Jezus ! Gij zijt mijn.

DE KOMST VAN CHRISTUS

“En dit zeg ik te meer, dewijl wij de gelegenheid des tijds weten, dat het de ure is, dat wij nu uit de slaap opwaken; want de zaligheid is ons nu nader, dan toen wij eerst geloofd hebben. De nacht is voorbij gegaan en de dag is nabij gekomen. Laat ons dan afleggen de werken der duisternis en aandoen de wapenen des lichts. Laat ons, als in de dag, eerlijk wandelen; niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid. Maar doet aan de Heere Jezus Christus en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden.”

Romeinen 13: 11-14

“Heft uw hoofden op, gij poorten en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga! Wie is de Koning der ere? De HEERE, sterk en geweldig, de HEERE, geweldig in de strijd” (Ps. 24:7,8). Deze Heere Sebaoth is de Koning der ere; de Koning, die alle engelen Gods aanbidden. Aan Hem: Jezus Christus, de Heiland der wereld, is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde.

Deze Koning van de gerechtigheid en van het leven, wil Zijn Advent - dat is Zijn komst - opnieuw bij ons viëren. Ja, Hij wil bij ons komen en bij ons ingaan, zoals Hij Jeruzalem binnenging. Voor elke gelovige ziel geldt het woord van de profeet Zacharia: “Verheug u zeer, gij dochter Sions! Juich, gij dochter Jeruzalems! Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig en Hij is een Heiland.” (Zach. 9:9)

Zoals Hij van de hemel in ons arm vlees en bloed is afgedaald en de mensheid met de Godheid in zich verenigt, zo wil Hij nog *heden* in onze harten komen. Zoals Hij bij Zijn eigen volk Israëel is gekomen en met wonderbare woorden en daden zich als het Licht en het Leven heeft betoond, zo wil Hij in onze harten woning maken door Zijn Heilige Geest. Daarom zegt Hij in Openbaringen 3:20: “Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen en Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij.”

O, geliefden! Wij willen Zijn stem horen en de deuren van onze harten opendoen en Hem zó ontvangen, zoals het volk Hem ontving, toen Hij Jeruzalem binnen ging. Zij wierpen, om Jezus te eren, hun klederen op de weg en riepen: “Hosanna, den Zoon Davids, gezegend is Hij, die daar komt in de naam des Heeren! Hosanna in de hoogste hemelen!” Als mensen die Hem nauwelijks kenden, Hem zó hebben geëerd, hoe veel te meer moeten dan onze harten voor Hem openstaan! Wij weten dat met Zijn komst of Advent een nieuwe tijd begint: een nieuw kerkjaar in het algemeen en een nieuwe dag voor ieder hart in het bijzonder. Zoals onze tekst dat zegt met de woorden: “de nacht is voorbij gegaan en de dag is nabij gekomen”. Met de komst van Jezus wordt het licht in de harten en in de wereld. De Advent van de Heere is een aankomst van licht en leven, van vrede en vreugde, van gerechtigheid en nieuwe geesteskracht.

Deze levensvolle genadekomst wordt ons nu opnieuw verkondigd. Het kerstfeest nadert en dan mogen wij niet alleen de uitwendige geboorte van de Heere Jezus Christus viëren, maar Hij moet tegelijk van binnen in onze harten geboren worden. Als de Zon der gerechtigheid wil Hij ons met allerlei geestelijke zegeningen en hemelse goederen vervullen. Daarom komt ook die stem tot ons: “Bereid de weg des Heeren, maakt recht in de wildernis een baan voor onze God”. Hoe dat gebeuren

moet, zegt onze tekst. Laten wij, onder de zegen van de Heere, de Adventsboodschap ordelijk en op deze volgende manier overwegen:

1. Als een boodschap van heil en van vreugde.
2. Als een boodschap van boetedoening en vernieuwing.

*Lieve Jezus! Kom tot mij!
Wees en blijf mij steeds nabij!
Kom toch, waardste Zielenvriend!
Liefste! Die mijn hart bemint!
In de wereld is geen lust,
Die mijn harte maakt gerust;
Slechts als Gij bij mij wilt zijn,
Ben ik vrij van angst en pijn.
Waar ook alles mij verlaat,
Maak ik op Uw genade staat.
Uwe liefde, trouw en macht
Zij steeds ere toegebracht!*

1. Een boodschap van heil en van vreugde

In de eerste plaats bezien wij de Adventsboodschap als een boodschap van heil en van vreugde. Volgens onze tekst is de nacht voorbij gegaan en de dag aangebroken, omdat ons heil nabij gekomen is. Zoals men na de donkere nacht zich over de heldere dag verblijdt en dankbaar de zon begroet, zó en nog oneindig meer wekt de komst van het heil op tot vreugde en genot. De opgang van de Zon der gerechtigheid is voor ons het begin van een nieuwe tijd. Trouwens, wat is ons leven als het niet door deze Zon beschenen wordt? Onze tekst stelt het voor als *nacht*, als *duisternis*, als *doodsslaap* en als een leven in menigerlei zonden. De apostel zegt van dit leven, dat die zulke dingen doen, het Koninkrijk Gods niet zullen beërven. Onze tekst noemt als werken van de duisternis: brassen, zwelgen, hoererij, overspel, haat, nijd en al zulke zinnelijke bedenkingen van het vlees.

De ziel van de mens die in gevangenschap is van deze werken, ligt in een geestelijke doodsslaap. Zonder Christus is hieruit geen ontwaken mogelijk, dan alleen met de verschrikkingen van de hel. In zo'n doodsslaap en in zo'n afschuwelijke duisternis ligt ieder natuurlijk mens volgens zijn aangeboren zondestaat; de één op een grove, de ander op een meer verfijnde wijze.

Niet alleen brassen en zwelgen, niet alleen openbare ontucht, woedende toorn en haat zijn werken van de duisternis. Nee, ook de meer verfijnde neigingen tot zelfzucht en eigenliefde. Ook het gebrek aan ware broederlijke liefde, aan een stille en zachtmoedige geest, aan ingetogenheid en zelfverloochening. In het algemeen de voortdurende inwilliging van alles wat vleeselijk is. Het maakt de geest slaperig en heeft als gevolg dat hij geen deel heeft aan de heldere dag. Hoeveel mensen hebben eerst het lichaam teveel verzorgd en aan een zekere weekheid, zucht naar genot en ijdelheid plaats gegeven. Daardoor is de begeerlijkheid van het vlees en van de ogen en de grootsheid van het leven al meer en meer toegenomen en hebben zij zich misschien door onkuisheid van het lichaam en de ziel naar het verderf gebracht! En hoeveel mensen doen zich uiterlijk vriendelijk en liefdevol voor, terwijl toch in hun harten een geheime nijd, boze ijverzucht, grimmige ontevredenheid of bittere haat onophoudelijk aan de wortel van hun leven knagen!

O, moge een ieder van ons zich toch beproeven, of hij niet iets van die werken der duisternis in zich heeft. Zo ja, of hij dan daartegen strijdt en worstelt en of ze hem inwendig tot een zware last zijn geworden. Want het is met een ziel niet goed, zolang zij zich nog in de nacht van het natuurlijke leven bevindt. Jesaja 59:9-12 schildert deze treurige nacht af met de volgende woorden: “Het recht is verre van ons en de gerechtigheid achterhaalt ons niet; wij wachten op het licht, maar ziet, er is duisternis, op een grote glans, maar wij wandelen in donkerheden. Wij tasten naar de wand, gelijk de blinden en, gelijk die geen ogen hebben, tasten wij; wij stoten ons op de middag, als in de schemering, wij zijn in woeste plaatsen gelijk de doden (...). Want onze overtredingen zijn vele voor U, en onze zonden getuigen tegen ons.”

Voor deze jammerlijke toestand van de natuurlijke mens had het Oude Testament geen echte hulp. Met al zijn voorbereidingen tot het genadeverbond was het toch nog maar altijd de morgenschemering met zijn verborgen gaven en schatten. Zoals wij in Hebr. 10:1 lezen: “want de wet, hebbende een schaduw der toekomstige goederen, niet het beeld zelf der zaken”. Wanneer onze tekst zegt: “de nacht is voorbij gegaan”, zo kunnen we onder deze nacht niet alleen de toestand van de natuurlijke mens verstaan, maar ook de duisternis onder het Oude Testament. Want het ontbrak aan de ware gerechtigheid, die voor God geldt, aan de levende gemeenschap met God en aan de zalige hoop op de eeuwigheid. Daarom wordt tijdens het hele Oude Testament die kreet van vurig verlangen en smart vernomen: “Och, dat Israëls verlossingen uit Sion kwamen! Als de Heere de gevangenen Zijns volks zal doen wederkeren, dan zal zich Jakob verheugen en Israël zal verblijd zijn.”

Naar deze vreugde zagen koningen en profeten uit. Toen de Geest des Heeren hun de Zoon van David als de grote uitredder aanwees, was het alsof hun heil en verlossing plotseling zou komen. Maar pas toen de tijd vervuld was, zond God Zijn Zoon. En in Hem ging de Zon der gerechtigheid op over de donkere aarde. Alleen hij, die Jezus heeft, kan zeggen: ‘de nacht is voorbij gegaan en de dag is nabij gekomen’. Want volgens onze tekst is Hij ons heil, dat is: onze volkomen Hulp, waardoor wij uit de diepste nood van onze zondeval gered worden.

Overeenkomstig dit heil, heeft Jezus Zich bij Zijn *eerste komst* op de aarde, geopenbaard. Waarom riep al het volk: “Hosanna, den Zoon Davids?” Waarom huldigden zij Hem als hun koning en Heere? Omdat Hij hun zieken gezond, hun blinden ziende, hun stommen sprekende en hun doden levend maakte. Omdat Hij hun armen het Evangelie van het Koninkrijk verkondigde, zodat allen door Hem toegebracht werden tot de zaligheid van het Nieuwe Verbond.

Maar pas door wat er ná Zijn intrede binnen Jeruzalem gebeurde, pas door Zijn lijden en Zijn sterven is Jezus het heil der wereld geworden. Aan het kruis heeft Hij Zich, als onze Plaatsbekleder, voor ons opgeofferd en onze vervloeking gedragen. “Om onze overtredingen is Hij verwond en om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden” (Jes. 53). Met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt, degenen, die geheiligd worden door het geloof in Hem. Daarom is Hij nu de Middelaar van het Nieuwe Testament, omdat door Zijn dood degenen die geroepen zijn, het beloofde eeuwige erfdeel ontvangen. Want omdat Hij zich onstraffelijk (als de Heilige, helemaal zonder zonde) door de Heilige Geest (als de eeuwige Zoon van

God) Gode opgeofferd heeft, zo reinigt nu Zijn bloed ons geweten van dode werken om de levende God te dienen (Hebr. 9:14).

Voor alle zonden van alle mensen, te allen tijde en aan alle plaatsen heeft Jezus een in alle eeuwigheid geldende verzoening teweeg gebracht.¹ Daarom noemt Johannes Hem in 1 Joh. 2:2 ‘de verzoening voor onze zonden en voor de zonden van de gehele wereld.’ Zodat Zijn bloed ons reinigt van alle zonden en de belofte vervuld zal worden: “al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol”.

Omdat ons nu een zó rijke vergeving van zonden door Jezus is aangebracht, is Hij het heil voor een iedere ziel die door een waarachtig geloof Zijn verdiensten deelachtig wordt. Zo’n ziel kan met ons lied instemmen:

*Ik lag gekneld in boeien,
Die Gij mij hebt geslaakt.
Ik moest mij zelf verfoeien,
Gij hebt mij groot gemaakt,
Mij tot Uw eer verheven,
Geschonken 't hoogste goed,
Waarnaar ik ooit kon streven
Tot rust van mijn gemoed.*

Dit grote goed, waardoor Jezus ons volkomen heil werd, is de vergeving van de zonden, de gerechtigheid die voor God geldt, de vrede met God en de bestendige toegang tot Zijn genadetroon. Maar ook de gemeenschap van de Heilige Geest, en daardoor het kinschap Gods en het genot van alle zaligheden die voor een gelovige ziel de hemel op aarde zijn. Als een nieuw schepsel kan zij zeggen: ‘het oude is voorbij gegaan, ziet, het is alles nieuw geworden’. Nieuw geloof, nieuwe liefde, nieuw geduld in alle droefheid en moed tegen alle vijanden, nieuwe ijver tot alles wat goed is en nieuwe hoop.

Vanwege dit grote heil, waar wij door Jezus deel aan krijgen, is de boodschap van Zijn komst voor ons een boodschap van de hoogste vreugde en het hoogste genot.

Trouwens, wie zou zich niet verblijden, wanneer de nacht van zondeschuld, zondenood en zondemacht voorbij is en de heldere dag van het nieuwe leven in Jezus is aangebroken? Aangezien wij nu niets meer te vrezen, maar alles te hopen hebben? Zo ontboezemt de verlostte ziel zich met Jesaja 61:10: “Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, den mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan; gelijk een bruidegom zich met priesterlijk sieraad versiert en als een bruid zich versiert met haar gereedschap!”

O, mochten wij toch allen aan deze vreugde deel krijgen, zodat wij bij de uitroep: “Ziet, uw Koning komt tot u”, meer feestelijk gezind en vrolijker zouden zijn, dan wanneer ons de hoogste aardse vreugde zou worden aangekondigd. Ja, verheug u

¹ Wij lezen deze zin in het licht van hetgeen de Dordtse Leerregels schrijven in hoofdstuk 2, par. 3: "Deze dood van den Zoon Gods is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld."

allen in het grote heil, dat ons opnieuw door Jezus' komst wordt aangebracht! Verblijdt u daar ook over, u bedroefde en lijdende, aangevochten en bekommerde ziel:

*Wees blij in God, gij armen!
Uw Koning maakt u rijk.
Hij wil u vol erbarmen,
Verzorgen liefderijk.
Komt, nader zonder vrezen
En breng Hem uwen groet.
Uw smart wil Hij genezen,
Die alle leed verzoet.*

Voor een ziel die met vreugde vervuld wordt vanwege de komst van Jezus in het vlees, vanwege Zijn leven en Zijn dood, Zijn opstanding en Zijn uitstorting van de Heilige Geest, wordt Zijn eerste komst een levende werkelijkheid. Voor een ziel, die zich de eeuwige vruchten van Jezus' eerste komst in en door het geloof heeft toegeëigend, wordt Zijn verschijning een werkelijkheid die steeds heerlijker wordt. Hij verlangt in de eerste plaats de hemelse vreugde van de dagelijkse aanwezigheid van Jezus, volgens Zijn eigen woord: "Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen tot hem komen en zullen woning bij hem maken".

Iets hogers kan een ziel voor zich niet wensen, dan deze innerlijke komst van de Zoon en in Hem, de Vader, dan deze komst van de Heere in onze harten, omdat Hij ons met Zichzelf verbreedert en verenigt. Zodat wij, naar het woord van de apostel, één lichaam en één geest met Hem worden, leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en Zijn gebeente. Zodat Zijn liefde ons vervult, Zijn Geest ons verlicht, Zijn leven ons doordringt en wij één met Hem worden, dat wij in Hem blijven en Hij in ons. Wie daarvan iets heeft ondervonden, die verstaat pas de boodschap van Zijn komst: "uw Koning komt tot u", en zij vervult hem met grotere blijdschap dan wanneer alle konings- en keizerskronen hem geschonken werden. Er is immers niets groter en heerlijker in de hemel en op de aarde, dan de inwoning van de Heere Jezus.

Voor zulke zielen is dan ook de aanstaande komst van Christus het voorwerp van de hoogste vreugde. Zoals Hij zichtbaar naar de hemel gevaren is, zo zal Hij ook wederkomen op de aarde. Niet meer in vernedering, maar in grote kracht en heerlijkheid. Hij zal Zijn engelen met klinkende bazuinen voor zich uitzenden en deze zullen Zijn uitverkorenen verzamelen, van het ene einde van de hemel tot aan het andere. De menigte van hemelse heiligen zal Hem volgen, gekleed in wit en rein lijnwaad en als de Koning der koningen, als de Heere der heren zal Hij Zijn vijanden en de vijanden van Zijn Kerk allen te niet doen. Hij zal de satan duizend jaren in de afgrond laten binden en Overwinnaar zijn. Hij zal degenen, die voor Hem leefden en voor Hem stierven, met de heerlijkheid van de eerste opstanding kronen.

Hij zal dat rijk oprichten, waarvan Jesaja zegt, dat er geen einde zal zijn aan de grootheid van deze heerschappij en van deze vrede in Zijn koninkrijk. Dat koninkrijk, waarin maar één kudde en één Herder op de gehele aarde zal zijn, die bedekt zal zijn met de glorie van de Heere, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken. Dat rijk, waarin al de volken van deze aarde met het tot God bekeerde Israël, Hem alléén alle

eer zullen toebrengen. Hem, de Christus, de gezalfde Gods, van Wie alle koninkrijken en machten zullen zijn, zodat van Hem alléén en van Zijn heilig Sion alle wet uitgaat over de hele aarde.

Deze tweede uitwendige komst van Jezus verwachten de gelovige zielen met nog groter verlangen. En wanneer heden het bazuingeschal de hele lucht vervulde: “Hij komt!”, zo zouden zij, vol van heilige vreugde, het hoofd opheffen, omdat hun verlossing nabij zou zijn.²

Ja, zelfs Jezus’ laatste komst - als Hij zal verschijnen om de wereld te oordelen, waarbij de levenden en doden van alle tijden en plaatsen zullen opstaan om voor Zijn rechterstoel gedaagd te worden - geeft stof tot blijdschap aan een gelovige ziel. Want niemand komt in het gericht die in het geloof verbonden is met Hem. Zij zullen de vreugde smaken op de dag van het oordeel als Hij de zijnen zal toespreken: “Komt in, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft het Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld”. Wanneer de nieuwe hemel en de nieuwe aarde zullen verschijnen en de Almachtige Zijn woord zal vervullen: ‘Zie, Ik maak alle dingen nieuw!’. Johannes hoorde over deze komst van de Heere een stem van een grote schare in de hemel, die sprak: ‘Halleluja! Lof en heerlijkheid, eer en kracht zij Gode, onze Heere! Looft onze God, gij, al Zijn dienstknechten en die Hem vrezen, beide klein en groot!’

Met zo’n toekomstverwachting kan zelfs de verborgen komst van Jezus in de dood, die wij dagelijks verwachten moeten, ons met blijdschap vervullen. Hij, die in Jezus een gewisse hoop van het eeuwige leven heeft, legt graag het kleed van de sterfelijkheid af en verlaat met vreugde deze wereld, vol zonde en ellende, om altijd bij zijn Heere te zijn. Een waar christen is zó gesteld dat, wanneer een ziekte of een droevig ongeval hem boodschapt: ‘de Heere komt om u te halen’, hij terstond getroost zijn geest in de handen van zijn Vader beveelt. Zijn lichaam laat hij graag aan het graf over, in de hoop van een heerlijke opstanding. Zo is, in verschillende opzichten, de komst van de Heere ons tot vreugde, als wij Hem recht kennen en liefhebben. O, wie zou niet graag deze verheven vreugde van ’s Heeren komst volkomen deelachtig willen worden!

2. Een boodschap van boetedoening en vernieuwing

Als wij dat wensen, zo moeten wij in de tweede plaats, de boodschap van Christus’ komst als een boodschap van boetedoening en vernieuwing ter harte nemen. Daarvan spreekt onze tekst vooral. Omdat dit verschenen heil nu zo groot is, de heldere dag na de stikdonkere nacht zo heerlijk en schoon is en ons in de toekomst iets nog oneindig heerlijkers wacht. Zo is voor allen, die door het licht van het Nieuwe Verbond bestraald worden, het ogenblik daar om op te staan uit de slaap, om alle werken van de duisternis af te leggen en de wapenen des licht aan te doen. Zo luidt ook de stem van de prediker van ’s Heeren komst: “Alle dalen zullen verhoogd worden en alle

² Ds. Kappf hangt blijkbaar het zogenaamde pre-chiliasme aan, waarbij Jezus lichamelijk zal terugkomen op aarde, de anti-christ zal vernietigen, Israël zal bekeren en waarbij een lange periode van grote opwekking over de hele wereld zijn zal. Daarna vindt de strijd tussen Gog en Magog plaats, waarna Jezus uiteindelijk voor de laatste keer zal terugkomen om de wereld te oordelen. Dat er na de bekering van Israël een verlevendiging van de kerk komt, leerden zowel Nederlandse als Engelse en Schotse theologen. Mannen als Brakel, Th. Boston, Justus Vermeer, Hutcheson, Th. v/d Groe, Philpot en vele anderen verwachtten deze gebeurtenissen met groot verlangen. Zij leerden echter over het algemeen geen lichamelijke, maar een geestelijke komst van Christus, voorafgaand aan deze gebeurtenissen (post-chiliasme).

bergen en heuvelen zullen vernederd worden; en wat krom is, dat zal recht en wat hobbelachtig is, dat zal tot een vallei gemaakt worden.” (Jes. 40:4) Alle hoogten van eigengerechtigheid en van hoogmoed zullen vernederd en al wat krom en verkeerd is, zal recht gemaakt worden, zoals het naar Gods wil zijn moet.

O, lieve zielen! Hoe veel moet er wegvallen! Hoe veel werken van de duisternis houdt onze natuur in zich verborgen, werken die het licht van Jezus schuwen! Hoe veel vleselijke begeerte en traagheid, hoe veel zinnelijkheid en eigenliefde, hoe veel hartstochten en begeerten!

Willen we Jezus in waarheid ontvangen, dan moeten we alles, wat Hem mishaaft, als zonde erkennen en belijden, van harte betreuren, haten en nalaten. Alleen door zó'n boete bereiden wij Hem de weg, zodat Hij in onze harten intrek kan nemen.

En ook zó alleen kunnen wij datgene, wat onze tekst in het bijzonder verlangt en waardoor wij alleen in waarheid vernieuwd worden: de wapenen des lichts aandoen en de Heere Jezus Christus zelf aantrekken. Wat 'de wapenen des lichts aandoen' betekent, leert de apostel Paulus in 1 Thess. 5: 8: “Maar wij die des daags zijn, laat ons nuchteren zijn, aangedaan hebbende het borstwapen des geloofs en der liefde, en tot een helm, de hoop der zaligheid.”

Geloof, liefde, hoop: dit zijn de wapenen des lichts. Dit zijn de middelen waardoor het Goddelijke licht steeds helderder in ons schijnt. Zo willen wij de boodschap van Christus' komst in de wereld: “Ziet, uw Koning komt”, met een nieuw geloof met haast tegemoet gaan. Zo willen wij alles, wat Jezus voor ons en ons ten goede gedaan heeft, ons toe-eigenen als mensen die zonder Hem in de zwartste donkerheid voor eeuwig zouden gevangen zitten. Ons geloof moet voortaan niet meer een dood aannemen van alle waarheden zijn, waarbij wij blijven die we zijn. Ons gebed, onze overpeinzing van Gods Woord en al onze godsdienstigheid moet voortaan niet meer een uitwendig werken zijn, een vorm zonder geest, een schijn zonder echtheid. Maar zij moet een diepe kennis van onze zonde en ellende zijn, een naar God verlangende honger en dorst naar gerechtigheid. Zó, ja, zó willen we de genademiddelen van God en de dingen die ons tot de zaligheid dienen, gebruiken.

Alleen op deze manier kunnen wij ons over het nieuwe kerkjaar, dat wij nu intreden, oprecht verheugen. Alleen op deze manier kunnen wij de ware kracht en vrucht van alles wat ons geestelijke genoegens en hemelse gaven geeft, verwachten. Alleen uitwendige godsdienst en verstandsgeloof helpen ons niets, al bezochten we ook alle kerken en al namen we ook iedere godsdiensttoefening waar. Net zo min als de Israëlieten door het uiterlijk meevoeren van de verbondsark, de verwachte overwinning op de Filistijnen behaalden. Maar omdat zij onboetvaardig waren, werden dertigduizend mensen, onder wie ook de priesters, gedood en de verbondsark werd door de Filistijnen weggevoerd.

Dit alleen is het ware geloof: het laat het oordeel aangaande zichzelf niet aan de wereld en het vlees over, maar aan God. Het gelooft de duivel in niets, maar Jezus in alles en het laat zich in alles door Zijn Woord en Zijn Geest besturen. Zo'n geloof ontvlucht alle vergankelijke verleidingen van deze wereld en probeert in God te leven, ofwel, zoals onze tekst gebiedt: *Jezus aan te trekken*. Hiermee wordt niet bedoeld dat we uiterlijk in Hem moeten geloven, maar zoals de aloude geloofsbelijdenis woordelijk zegt: ‘in Hem geloven, in Hem gaan met al de bewegingen van het hart, zich overgeven aan Hem tot een volkomen eigendom, Hem beminnen van ganser

harte en met alle krachten, in Hem blijven zoals de rank in de wijnstok, in Hem en in Zijn liefde leven, werken, wandelen en handelen.’ Zoals Paulus zegt: ‘Niet ik leef, maar Christus leeft in mij. Want wat ik leef in het vlees, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods, Die mij liefgehad heeft en zichzelf voor mij heeft overgegeven’ (Gal. 2:20).

Dit is het oprechte geloof, dat niet slechts Jezus’ verdiensten, maar ook Jezus Zelf en de aard en de kracht van Zijn heilig leven zich toe-eigent. Dat zijn de wapenen van het licht, dat is een burcht tegen alle vijanden, dat is een schild, waarmee wij de vurige pijlen van de satan kunnen uitblussen. Ja, zo’n geloof is een geheel arsenaal van Goddelijke wapenen van licht en leven, waarmee wij de duivel verjagen, het vlees kruisigen, de wereld overwinnen en de hemel kunnen ‘veroveren’. Trouwens, wat een kracht heeft de uit het geloof voortvloeiende liefde, waarvan Paulus zegt, dat wij met deze liefde als een pantser omsloten moeten zijn. “De liefde is de vervulling der wet”, zo luidt het onmiddellijk vóór onze tekst.

Wat geen menselijke kracht kan, dat doet de liefde, die ons uit Christus toevloeit. Zij doet geen kwaad, zij is lankmoedig, zij is goedertieren, zij is niet afgunstig, zij handelt niet lichtvaardig, zij is niet opgeblazen, zij handelt niet ongeschikt, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad, zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid. Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen. Hebt u zo’n liefde? En als de Geest getuigt dat u niet zo bent: erkent u het dan met schaamte en berouw en beijvert u zich om zo te worden? Doet dan aan de wapenen des lichts en dan is ook de helm der hoop op uw hoofd, ja de helm der hoop en der zaligheid. Slechts hij, die deze hoop heeft, is gelukkig. Immers, wat is de hele wereld met al haar begeerlijkheid, als de dood een verschrikkelijk einde aan dit alles maakt? Als de arme bedrogen ziel moet sidderen voor de rechterstoel, voor welke alleen verzoende en met Jezus verbonden zielen kunnen bestaan?

Ten gevolge daarvan wijst ons de boodschap van de komst van de Heere niet slechts op het grote heil, dat Jezus ons bij zijn eerste komst verworven heeft, maar ook op de grote heerlijkheid, die Hij bij Zijn aanstaande komst aan de dag zal leggen. Wie zich niet verheugen kan over de genadekomst van de Heere, moet vrezen voor Zijn komst ten gericht en ter verschrikking. Zoals Hij eens als Rechter kwam om Jeruzalem te verwoesten, zó zal Hij ook eenmaal komen om het hele antichristendom te vernietigen. Dit zegt de Heere zelf: ‘Wanneer eens het teken van de Zoon des mensen aan de hemel zal verschijnen, dan zullen al de geslachten der aarde wenen, ja, de mensen zal het hart bezwijken van vrees en van de verwachting der dingen, die het aardrijk zullen overkomen.’

Want als Hij dan komt op de wolken van de hemel met grote kracht en heerlijkheid, dan zal Hij met de roede van Zijn mond de aarde slaan en met de adem van Zijn lippen de goddelozen, de onbekeerden doden. Het oordeel, dat aangezegd is aan die zielen, die zich in ongeloof en in zonde door de geest van de antichrist hebben laten verleiden, zal dan uitgevoerd worden. Zij zullen van de wijn van Gods toorn drinken en gefolterd worden met vuur en met zwavel voor de heilige engelen en voor het Lam. De rook van hun plagen zal van eeuw tot eeuw opstijgen en zij hebben geen rust, dag noch nacht.

Zo zal de Heere ook bij zijn laatste komst ten wereldgericht hen tot Zijn linkerzijde verwijzen, die Hem niet hebben geëerd met een geloof, door de liefde werkende. Hij zal hen toeroepen: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten! in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is.”

O, wie van ons zou zo dwaas kunnen zijn om zich zo'n ontzettend hellewee op de hals te halen? Wie haast zich niet om zijn ziel te redden, om vóór alle dingen een zekere hoop op het eeuwige leven te hebben? Of hebt u geen haast? Durft u uw bekering uit te stellen? Denkt u net als de boze knecht: ‘Mijn heer vertoef te komen?’ Weet dan, wanneer Zijn ontzaglijke komst in majesteit nog enige tijd duurt, zo kan, als een valstrik, Zijn komst met uw dood nog vandaag over u komen. Weet u of u deze avond nog zult leven? Wanneer u zich zorgeloos op uw bed neerlegt, weet u dan of u weer zult opstaan? Of niet in de volgende nacht uw ziel van u geëist zal worden? En als nu de dood die wij dagelijks verwachten moeten, als een komst van de Heere ten gericht u onverwacht overviel? Hoe zult u die ontvluchten? Hoe zou uw advent, uw aankomst in de eeuwigheid zijn?

Zie, daarom roept de boodschap van Jezus' komst niet alleen: “Uw Koning komt tot u”, maar ook: “Waakt!” Waakt altijd en bidt, dat u waardig mag zijn om alles te ontvluchten wat er gebeuren zal en om vrijmoedig te staan voor de Zoon des mensen.

De boodschap van onze tekst hoorde een man, die lange tijd een heidens en zondig leven geleid had, die zich slechts bewoog in de maalstroom van de wetenschap en die niet naar zijn luid roepend geweten wilde luisteren. Deze man was de beroemde kerkvader Augustinus. Toen hij dertig jaar oud was werd hij opgeschrikt door een ziekte, die hem tot vlakbij de dood bracht. Hij voelde de helleplaag van de zonde in zich en was verheugd, dat hij door de bisschop Ambrosius tot Christus werd geleid. De Christus, die hij door zijn vrome moeder Monica in zijn kinderjaren had leren kennen.

Na lang strijden hoorde hij dat twee ruwe soldaten zich tot God hadden bekeerd. Met diepe schaamte en onder hevige gemoedsaandoeningen ging hij in de tuin, wierp zich op zijn gezicht onder een vijgenboom en riep huilend: ‘Heere, hoe lang zult Gij toornen? Gedenk mijn wandaden niet! Hoe lang zal ik ‘*morgen*’ blijven zeggen? Waarom kan mijn slavernij op dit uur geen einde nemen?’ Terwijl hij zo bitter weende, was het hem, alsof hij in de nabijheid een stem hoorde: ‘Neem dat boek en lees!’ Als hij nu de Bijbel opensloeg, viel zijn oog op deze plaats: “Niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkamers en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid; maar doet aan den Heere Jezus Christus.” Op slag waren al zijn twijfels verdwenen. Hij gaf de Heere Jezus zijn hart, legde zich met ijver toe op de kennis van de heilige Schriften, liet zich dopen en werd al spoedig een licht der kerk.

Geliefden, op deze manier moet ons ook de boodschap: “Doet aan den Heere Jezus Christus” aangrijpen en tot verootmoediging en vernieuwing opwekken! Dagelijkse vernieuwing is noodzakelijk. Het vlees begeert altijd weer tegen de geest, de zonde blijft ons altijd aankleven en maakt ons traag. Maar in Jezus, onze Heere, is elke dag, ieder uur, elk ogenblik nieuw leven te vinden. En de Heilige Geest wil ons met Zijn almachtige kracht helpen om op te wassen in Hem, die ons Hoofd is. Die de kroon van het eeuwige leven aan diegenen belooft die, met lijdzaamheid, in goede werken naar het eeuwige leven streven. Amen.